

Дослідження результативності та економічної ефективності державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв із відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2020 роки за результатами обстеження учасників програми у 2015-2020 рр.

Київ - 2021

ЗМІСТ

ВСТУП	3
МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ	5
I. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ОСББ/ ЖБК (ЮРИДИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)	6
II. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В ІНДИВІДУАЛЬНИХ БУДИНКАХ (ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)	7
III. АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ	9
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	20

ВСТУП

Державна цільова економічна програма енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв із відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки (далі – Державна програма, програма «тепліх кредитів»), що затверджена постановою КМУ №243 від 1 березня 2010 року¹, була розроблена з метою створення умов для наближення енергоемності валового внутрішнього продукту України до рівня розвинутих країн та стандартів Європейського Союзу, підвищення ефективності використання паливно-енергетичних ресурсів і посилення конкурентоспроможності національної економіки.

Основними цілями/завданнями реалізації Державної програми є:

- зниження обсягу споживання енергоресурсів в економіці України;
- заміщення природного газу, як джерела енергії, у всіх секторах економіки, зокрема, у комунальному господарстві та у секторі домашніх господарств;
- стимулювання ОСББ та ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;
- стимулювання населення (домогосподарств) до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого для придбання котлів із використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу та електроенергії (крім електричного теплоакumuляційного обігріву та гарячого водопостачання), а також відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них;
- стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

Умовами Державної програми передбачено відшкодування частини суми кредиту, залученого громадянами (індивідуальні домогосподарства) та ОСББ/ЖБК на придбання енергоефективного обладнання та матеріалів:

- 20% - для придбання негазових та неелектричних котлів (фіз. особи) (35% - для субсидіантів);

¹ Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 2010 р. № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2016 роки».

- 35% - для придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів індивідуальними домогосподарствами (приватні будинки)
- 40-70% (в залежності від кількості мешканців-субсидіантів) – для ОСББ/ЖБК.

Для участі у Державній програмі майбутнім учасникам необхідно лише обрати бажані енергоефективні заходи, та отримати кредит в одному із уповноважених банків для придбання необхідного обладнання та/або матеріалів.

Після впровадження обраних заходів документи про завершеність робіт (напр. акти виконаних робіт) надаються позичальником в банк. Банк в свою чергу раз на місяць формує зведені реєстри таких позичальників, які мають право на отримання відшкодування і передає Держенергоефективності для проведення власне відшкодування. Сума відшкодування перераховується в банк у рахунок автоматичного погашення відповідної частини заборгованості по тілу кредиту, або ж на звичайний поточний рахунок клієнта. Важливим елементом механізму є повна відсутність взаємодії громадян із державними органами, що, в свою чергу, знижує бюрократичне навантаження та корупційні ризики. Водночас Держенергоефективності надає постійну інформаційну підтримку учасникам Державної програми, надає письмові, телефонні, онлайн консультації із питань, що стосуються її роботи.

Протягом останніх 5 років Державна програма користується стабільно високим попитом з боку громадян. Так, за 2014-2020 рр. понад 853 тис. українських родин інвестували в енергоефективність власного житла близько 8,7 млрд. грн:

- 26 656 кредитів сумою 534,7 млн. грн – на заміну котлів фізичними особами;
- 303 586 кредитів сумою 6232,7 млн. грн – на енергоефективні заходи для фізичних осіб;
- 6 541 кредитів сумою 1732,5 млн. грн – для стимулювання ОСББ/ЖБК.

Оціночна економія домогосподарствами, отримана внаслідок реалізації заходів Державної програми у 2014-2020 роках, складає близько 460 млн. м3 газу щороку. Учасники Державної програми отримали понад 3,3 млрд. грн безповоротної допомоги від держави в рамках її роботи.

У 2020 р. на реалізацію Державної програми було виділено Державним бюджетом 400 млн грн, а саме:

- 202 млн грн – на утеплення індивідуального житла;
- 190 млн грн – для ОСББ/ЖБК;

- 7,7 млн грн – на встановлення твердопаливних котлів.

У 2020 р., як і в попередні роки, спостерігався високий попит на програму з боку населення та ОСББ. Понад 113 тис. українських родин інвестували в енергоефективність власного житла близько 1,2 млрд. грн:

- 735 кредитів сумою 28,5 млн. грн – на заміну котлів фізичними особами;
- 16 484 кредитів сумою 616,8 млн. грн – на енергоефективні заходи для фізичних осіб;
- 1 199 кредитів сумою 390,9 млн. грн – для стимулювання ОСББ/ЖБК.

Учасники Програми отримали понад майже 383,7 млн. грн безповоротної допомоги від держави в рамках Державної програми за 2020 рік.

Метою даного дослідження є формування інформаційного забезпечення та аналіз на його основі результативності механізму стимулювання енергоефективності, реалізованого в рамках Державної програми.

Дослідження виконане Держенергоефективності за методологічної підтримки Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України.

МЕТОДОЛОГІЯ ОБСТЕЖЕННЯ

У 2020 році було проведено телефонне опитування учасників Державної програми. Репрезентативна вибірка адрес позичальників, за якими збиралася інформація про обсяги споживання комунальних послуг з тепло-, газо-, електропостачання, побудована на основі реєстру позичальників, розпорядником якої є Держенергоефективності. Вибірка стратифікувалася за видами реалізованих енергоефективних заходів учасників програми у 2020 році.

Обсяг вибірки становив 570 адрес впровадження енергоефективних заходів, з яких:

- 70 адрес – юридичних позичальників (ОСББ);
- 500 адрес – фізичних позичальників (домогосподарств), які мешкають в індивідуальному будинку.

Збір даних проведено протягом грудня 2020 року.

Опитування проводилось на основі анкети, що містила наступні запитання:

1. Чи задоволені ви програмою "теплих кредитів"?
2. Скільки разів ви користувались програмою "теплих кредитів"?
3. Чи плануєте ще раз скористатись нею?
4. Обсяги споживання теплової енергії (для ОСББ) та обсяги споживання природного газу (для домогосподарств).

Перелік питань не навантажує респондентів, разом з тим дає можливість отримати інформацію про ставлення респондентів до Державної програми та обсяги споживання енергії для опалення. Обсяги споживання енергії скориговані на температурний коефіцієнт.

У результаті проведеного телефонного опитування було отримано відповіді від 73% ОСББ та 83% домогосподарств.

I. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ОСББ/ ЖБК (ЮРИДИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)

Для телефонного опитування було відібрано 70 ОСББ, які взяли участь у Програмі. Вибірка стратифікована за регіонами. З відібраних для опитування ОСББ 73% надали відповіді.

Усі ОСББ, що надали відповідь, (100%) повідомили, що задоволені програмою «теплих кредитів». Серед них 53% зазначили, що скористались програмою більше 2 разів. Серед учасників опитування 100% планують скористатись Державною програмою ще раз.

Такі результати демонструють довіру ОСББ до програми «теплих кредитів» і підтверджують постійний попит на неї.

Крім задоволеності програмою, респонденти надавали інформацію про споживання теплової енергії. Отримані дані дали можливість порівняти в динаміці зміни споживання послуг з теплопостачання.

Темпи зміни споживання послуг з теплопостачання ОСББ в опалювальні періоди 2015-2020 рр.

(2016-2017)/ (2015-2016)	(2017-2018)/ (2016-2017)	(2019-2020)/ (2018-2019)	(2021-2020)/ (2019-2020)
0,976	0,801	0,830	0,767

Темпи зміни споживання послуг з теплопостачання протягом усього періоду дії програми коливався від 0,767 до 0,976 і в середньому склав 0,792. Отже, в середньому за весь час дії програми ОСББ щорічно економили 20,8% теплової енергії.

За структурою енергоефективних заходів респонденти телефонного опитування розподіляються наступним чином:

За останній опалювальний сезон економія теплової енергії серед ОСББ - учасників Державної програми склала 23,3%. Збільшена економія пояснюється комплексністю вже проведених заходів (53% ОСББ скористались програмою 2 і більше разів) та збільшенням кількості більш ефективного заходу – утеплення.

II. ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ ПРОГРАМИ «ТЕПЛИХ КРЕДИТІВ» ДЛЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ, ЩО ПРОЖИВАЮТЬ В ІНДИВІДУАЛЬНИХ БУДИНКАХ (ФІЗИЧНИХ ОСІБ - ПОЗИЧАЛЬНИКІВ)

Для телефонного опитування було відібрано 500 адрес домогосподарств – учасників Програми, з них 83% надали відповіді на запитання.

Майже усі домогосподарства, що надали відповідь, (98,5%) повідомили, що задоволені результатами участі у Програмі. 1,5% позичальників були не задоволені програмою через її нестабільне функціонування та малу суму компенсації. 36,3% фізичних осіб-позичальників скористались нею більше 2 разів, а переважна більшість домогосподарств (85,5%) планують взяти участь у програмі ще раз.

Отже, переважна більшість опитаних домогосподарств підтримують роботу Програми і мають намір взяти кредит повторно.

Крім ставлення респондентів до програми «теплих кредитів», опитування дало змогу отримати інформацію про споживання природного газу домогосподарств для опалення. Отримані дані дали можливість порівняти в динаміці зміни споживання послуг з газопостачання.

Темпи зміни споживання послуг з газопостачання домогосподарствами в опалювальні періоди 2015-2019 рр.

(2016-2017)/ (2015-2016)	(2017-2018)/ (2016-2017)	(2019-2020)/ (2018-2019)	(2021-2020)/ (2019-2020)
0,924	0,747	0,710	0,715

Темпи зміни споживання послуг з газопостачання протягом усього періоду дії програми коливався від 0,710 до 0,924 і в середньому склав 0,705. Отже, в середньому за весь час дії програми домогосподарства щорічно економили 29,5% природного газу.

За структурою енергоефективних заходів респонденти телефонного опитування розподіляються наступним чином:

За результатами опитування серед респондентів найбільшу економію природного газу домогосподарства досягли за заходом щодо придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) (34,3%). Заходи щодо встановлення іншого енергоефективного обладнання та/або матеріалів дало можливість зекономити 22,7%.

За останній опалювальний сезон середня економія природного газу серед домогосподарств - учасників програми «теплих кредитів» становить 28,5%.

ІІІ. АНАЛІЗ СТАНУ ВИКОНАННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНИХ ПОКАЗНИКІВ

У 2020 році на реалізацію заходів Програми було передбачено 400,00 тис. грн. З них на стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електричної енергії) було передбачено 7721,22 тис. грн., з яких проведені видатки склали 74 % (5713,65 тис. грн.). На стимулювання населення до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів було передбачено 202198,78

тис. грн., з яких проведені видатки склали 99,9 % (201938,42 тис. грн.). В той час, на стимулювання ОСББ, ЖБК до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів було передбачено 190080,0 тис. грн., з яких проведені видатки склали 92,6 % (176011,1 тис. грн.).

Відповідно до затверджених обсягів фінансування уповноваженим банкам було передбачено:

ПАТ КБ «Приватбанк»:

- 87931,008 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 83292,5 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 94,7 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ «Ощадбанк»:

- 5399,449 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електричної енергії);

- 146978,293 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- 46360,512 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 5244,4 тис. грн. на придбання населенням котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) (що складає 97,1 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 146746,8 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 99,8 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 43420,4 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 93,7 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ АБ «Укргазбанк»:

- 2321,771 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії);

- 54836,309 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

- 55788,480 тис. грн. на відшкодування ОСББ, ЖБК частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів.

З них було фактично відшкодовано:

- 469,2 тис. грн. на придбання населенням котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) (що складає 20,2 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 54807,5 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 99,9 % від затвердженого обсягу фінансування);

- 49298,1 тис. грн. на придбання ОСББ, ЖБК енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 88,4 % від затвердженого обсягу фінансування).

ПАТ «Укресімбанк»:

- 384,178 тис. грн. на відшкодування населенню частини суми кредитів, залучених на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів;

З них було фактично відшкодовано 384,1 тис. грн. на придбання населенням енергоефективного обладнання та/або матеріалів (що складає 99,9 % від затвердженого обсягу фінансування за заходом).

Станом на 01.01.2021 кредиторська та дебіторська заборгованості відсутні.

Таблиця 3.1. Результативні показники бюджетної програми та аналіз їх виконання у 2020 році

№ з/п	Показники	Одиниця виміру	Джерело інформації	Затверджено паспортом бюджетної програми			Фактичні результативні показники, досягнуті за рахунок касових видатків (наданих кредитів)			Відхилення		
				заг. фонд	спец. фонд	разом	заг. фонд	спец. фонд	разом	заг. фонд	спец. фонд	разом
1	продукту											
1	Кількість осіб, якими придбано котли з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідне додаткове обладнання і матеріали до них	тис.од.	дані зведених реєстрів позичальників	1,4		1,4	0,7		0,7	-0,7	0	-0,7
2	Кількість осіб, якими придбано енергоефективне обладнання та/або матеріали	тис.од.	дані зведених реєстрів позичальників	31		31	16,5		16,5	-14,5		-14,5
3	Кількість об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів, в яких впроваджено	од.	дані зведених реєстрів позичальників	1854		1854	1199		1199	-655		-655

	енергоефективні заходи											
<p>Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками</p> <p>Відхилення показника 1 пояснюється суттєвим зростанням (+88,04 %) середньої суми кредиту на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту.</p> <p>Відхилення показника 2 пояснюється суттєвим зростанням (+100,9 %) середньої суми кредиту на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту.</p> <p>Відхилення показника 3 пояснюється суттєвим зростанням (+68,5 %) середньої суми кредиту на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту.</p>												
2	ефективності											
1	Середній обсяг відшкодування одній особі частини суми кредиту, залученого на придбання особами котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	5,4		5,4	7,8		7,8	2,4		2,4

2	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання осіб до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	3,8		3,8	5		5	1,2		1,2
3	Середній обсяг відшкодування одній особі частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	6,5		6,5	12,3		12,3	5,8		5,8

4	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання осіб до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	2,9		2,9	3,1		3,1	0,2		0,2
5	Середній обсяг відшкодування частини суми кредиту, залученого одним об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельним кооперативом на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	тис.грн.	фінансова звітність, дані зведених реєстрів позичальників	102,5		102,5	146,8		146,8	44,3		44,3

6	Обсяг залучених кредитів на 1 грн. державних коштів за механізмом стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредиту, залученого на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	грн.	дані бухгалтерського обліку, зведених реєстрів позичальників	1,9	1,9	2,2	2,2	0,3	0,3
---	---	------	--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Відхилення показника 1 пояснюється суттєвим зростанням середньої суми кредиту (+88,04 %) на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

Відхилення показника 2 пояснюється суттєвим зростанням (+88,04 %) середньої суми кредиту на придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії) та відповідного додаткового обладнання і матеріалів до них, порівняно із запланованими показниками та зменшенням кількості субсидіантів у загальній кількості позичальників (на 91,8 % у порівнянні з 2019 роком), що обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн. державних коштів.

Відхилення показника 3 пояснюється суттєвим зростанням середньої суми кредиту (+100,9 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

Відхилення показника 4 пояснюється зростанням середньої суми кредиту (+100,9 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів, порівняно із запланованими показниками, що обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн. державних коштів.

Відхилення показника 5 пояснюється суттєвим зростанням середньої суми кредиту (+68,5 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів

порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту, а також реалізації ОСББ/ЖБК більш вартісних, комплексних проектів енергомодернізації.

Відхилення показника 6 пояснюється суттєвим зростанням середньої суми кредиту (+68,5 %) на придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів порівняно із запланованими показниками внаслідок дії інфляційних, ринкових чинників та коливань попиту, реалізації ОСББ/ЖБК більш вартісних, комплексних проектів енергомодернізації.

3	якості											
1	Економія природного газу в середньому однією особою за рахунок придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії)	відс.	управлінський облік	31,1		31,1	34,3		34,3	3,2		3,2
2	Економія природного газу в середньому однією особою за рахунок придбання енергоефективного обладнання та/або матеріалів	відс.	управлінський облік	24,8		24,8	22,7		22,7	-2,1		-2,1
3	Економія природного газу в середньому одним об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельним кооперативом за рахунок впровадження	відс.	управлінський облік	10		10	23,3		23,3	13,3		13,3

	енергоефективних заходів											
4	Рівень задоволення позичальників від участі у Державній цільовій економічній програмі енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки	відс.	управлінський облік	100		100	98,5		99	-1,5		-1,5

Пояснення щодо причин розбіжностей між фактичними та затвердженими результативними показниками

Відхилення показників 1 та 3 пояснюється здійсненням частиною позичальників в рамках Програми комплексних заходів (2 і більше) та збільшенням випадків повної відмови від використання природного газу для опалення.

Так за результатами вибіркового опитування за заходом «Стимулювання об'єднань співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельних кооперативів до впровадження енергоефективних заходів шляхом відшкодування частини суми кредитів» 52,9% ОСББ скористались програмою 2 і більше разів.

За результатами вибіркового опитування позичальників встановлено відхилення показника 2 що свідчить про менший відсоток фактичної економії природного газу порівняно з плановим показником, який, в свою чергу, розраховувався згідно даних здійсненого у 2018 році обстеження учасників програми в рамках оцінки ефективності здійснення заходів, передбачених Програмою.

Відхилення показника 4 пояснюється тим, що за результатами вибіркового опитування позичальників за показником, було виявлено, що 98,5 % учасників Програми вважають її ефективною і потрібною, а власний досвід участі у Програмі оцінюють як позитивний. Під час опитування 1,5 % позичальників були не задоволені Програмою через її нестабільність функціонування та малу суму відшкодування. 36,3% фізичних осіб-позичальників та 52,9% ОСББ скористались нею більше 2 разів, а 85,5% фізичних осіб-позичальників та 100% ОСББ хочуть скористатись Програмою ще раз.

Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2021 роки, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243, у 2020 році фінансувалася за КПКВК 2406060 «Реалізація Державної цільової економічної програми енергоефективності» (далі – Програма). В рамках Програми передбачено фінансування заходів за рахунок коштів загального фонду державного бюджету.

У 2020 році результативні показники кількості залучених до участі у Програмі домогосподарств та ОСББ, ЖБК недовиконані за всіма напрямками, що пояснюється зростанням середньої суми кредиту на отримання енергоефективних кредитів за Програмою.

Також зафіксовано перевиконання показників середнього обсягу відшкодування за всіма напрямками, що також пояснюється зростанням середніх сум кредитів, що в свою чергу обумовлює збільшення обсягу відшкодування державою частини сум таких кредитів.

В той же час, перевиконання показників обсягу залучених кредитів на 1 грн державних коштів за всіма напрямками також пояснюється зростанням середніх сум кредитів, а також зменшенням кількості субсидіантів у загальній кількості позичальників (у порівнянні з 2019 роком зменшення на 91,8 %) по напрямку стимулювання фізичних осіб-позичальників на придбання котлів, що в свою чергу обумовлює збільшення обсягу залучених кредитів на 1 грн державних коштів.

Збільшення показника економії природного газу в середньому однією особою за рахунок придбання котлів з використання будь-яких видів палива та енергії (крім природного газу та електроенергії), а також одним об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельним кооперативом за рахунок впровадження енергоефективних заходів пояснюється збільшенням випадків повної відмови від використання природного газу для опалення та здійсненням частиною позичальників комплексних (2 і більше) заходів.

За результатами вибіркового опитування позичальників встановлено відхилення показника 2 що свідчить про менший відсоток фактичної економії природного газу порівняно з плановим показником, який, в свою чергу, розраховувався згідно даних здійсненого у 2018 році обстеження учасників програми в рамках оцінки ефективності здійснення заходів, передбачених Програмою.

Крім того слід зазначити, що за результатами вибіркового опитування позичальників було виявлено, що 98,5 % учасників Програми вважають її ефективною і потрібною, а власний досвід участі у Програмі оцінюють як позитивний. Під час опитування 1,5 % позичальників були не задоволені

Програмою через її нестабільність функціонування та малу суму відшкодування. 36,3% фізичних осіб-позичальників та 52,9% ОСББ скористались нею більше 2 разів, а 85,5% фізичних осіб-позичальників та 100% ОСББ хочуть скористатись Програмою ще раз.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Результати оцінки показали, що програма «теплих кредитів» допомагає покращувати комфорт в будинках та сприяє скороченню обсягів споживання енергії. Програма «теплих кредитів» залишається актуальною як для ОСББ, так і для домогосподарств.

100% ОСББ та 98,5% домогосподарств задоволені програмою «теплих кредитів», 1,5% домогосподарств були нею не задоволені через нестабільне функціонування та малу суму компенсації.

В цілому за час дії програми ОСББ/ЖБК скорочували обсяги споживання теплової енергії в середньому на 20,8%, за останній опалювальний період – на 23,3%.

В середньому за весь час дії програми домогосподарства щорічно економили 29,5% природного газу. За останній опалювальний період домогосподарства в середньому за двома заходами економили природний газ на рівні 28,5%.

Висока результативність програми досягається за рахунок комплексності заходів, що поступово накопичуються протягом кількох років. 36,3% фізичних осіб-позичальників та 52,9% ОСББ скористались нею більше 2 разів, а 85,5% фізичних осіб-позичальників та 100% ОСББ планують скористатись програмою ще раз.

Ефективність програми «теплих кредитів» можливо підвищити за рахунок збільшення її фінансування і залучення більшої кількості позичальників.